

7. Do latkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiera garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 11. grudnia. Stosownie do otrzymanego drogą telegraficzną rozporządzenia wysokiego ministerium sprawiedliwości z dnia 8go b. m. do l. 718/1 M Zygmunt Kaczkowski mocą aktu najwyższej łaski od reszty kary za zbrodnię stanu uwolniony, dnia 8. grudnia b. r. o godzinie 5tej po południu został wypuszczony na wolność.

Brody, 7. grudnia. (*Wydział gminny. — Kółko muzyczne.*)

Korespondent niemieckiej gazety lwowskiej pisze: Jak wiele zrobić można dla dobrej sprawy zespoleniem dzielnych i zgodnych sił, o tem świadczy najlepiej tak wydział nasz gminny, ożywiony teraz nanowo światłymi członkami, jako też utworzone niedawno w naszym mieście „Kółko muzyczne.“

Wydział gminny przeczczony śmiercią i wyjazdem wielu członków, ukonstytuował się już i uzupełnił nanowo szczęśliwymi wyborami. Tym sposobem stanął niejako odmłodzony, świadomy swego powołania i przejęty najlepszymi chęciami ku dalszej pracy około dobra gminy. Przy nowym wyborze burmistrza padły prawie wszystkie głosy na tutejszego hurtownika pana H. Odrzuca on jednak te godność z powodów, które niewydają nam się dość ważnymi, by mogły usprawiedliwiać usuwanie się od honorowego urzędu i obowiązku tego stanowiska. Wszakże spodziewamy się jeszcze, że nasza reprezentacyja gminna użyje wszelkich środków, by zjednać sobie ostatecznie tego szanownego i bezinteresownego męża.

Obok tego ruchu w życiu obywatelskiem zaczynają budzić się tu także zarody domowego życia artystycznego. Kilku młodych ludzi z wyższych stanów złączyło się dla utworzenia kółka muzycznego, i ożywił tym sposobem tutejsze siły muzyczne; a usiłowania te zasługują tem bardziej na uznanie, iż na wybór dyletantów niewpływają w tem kółku żadne względy ani stanu ani też wyznania religijnego. Artystyczne kierownictwo tego kółka objął nasz utalentowany i ulubiony muzyk *Henryk Geissler*, i dokłada wszelkich starań, by odpowiedzieć jak najlepiej swemu zadaniu, nierozszczęcając sobie żadnej innej nagrody za to, prócz przyjemności, że się przyczynia do poparcia pięknego celu. Oby też znalazł przytem taką pomoc i uznanie, na jakie zasługują trudy, podejmowane dla dobra ogólnego!

Czerniowce, 6. grudnia. (*Wydział krajowy.*)

Bukowiński wydział krajowy wypracował dla bliskiego sejmku następujące projekta i sprawozdania: 1) Projekt regulaminu obrad sejmowych; 2) projekt ustawy względem uregulowania placu w naturaliach gr. niem. duchowieństwu; 3) projekt ustawy względem zbudowania biblioteki krajowej; 4) projekt ustawy względem gościńca komunikacyjnego z Czerniowcem do Storozyniec; 5) projekt ustawy względem uregulowania powinności podwodowych; 6) preliminarz krajowy na rok administracyjny 1863; 7) sprawozdanie o nowych wyborach do sejmku bukowińskiego; 8) sprawozdanie o wniesionym na pierwszej sesji bukowińskiego sejmku projekcie rządowym względem podwyższenia indemnizacyi kwaterunkowej dla gr. niem. plebanów i wikaryuszów w gminach wiejskich. Oprócz tego obraduje jeszcze wydział nad kilku ważnymi wnioskami.

Francya.

Paryż, 7. grudnia. (*„Monitor“ o sprawie greckiej. — Do opisu otwarcia bulwaru księcia Eugeniusza. — Nędza w dystryktach fabrycznych francuskich. — Różne wiadomości.*)

Monitor wczorajszy zamieścił list z Londynu, w którym donoszą, iż pomimo ciągłego drażnienia Anglii przez tych, którzy chcieliby osadzić księcia Alfreda na tronie greckim, opinia publiczna w Anglii obalamuje się nie dała. Nie masz ani jednego dziennika, ani jednego stronnictwa, któreby się na tę kandydaturę zgadzało. Naród przeciwnie jednomyślny jest w tem, iż wybór ten przyjęty być nie powinien. Królowa sama w rzeczy, która ją tak blisko obchodzi, zgadza się zupełnie z narodem. Anglicy zresztą postanowili niczego nie dopuszczać, coby kwestyę wschodnią bardziej jeszcze skomplikować mogło.

Zasługuje na uwagę, iż półurzędowe dzienniki francuskie, które po wybuchu rewolucyi greckiej bardzo się przychylnie o niej i o Grekach w ogóle wyrażały, teraz widząc upadek wpływu francuskiego na Wschodzie, i tak wyrażają przewagę Anglii, ton swój w tej sprawie zupełnie zmieniły. Nie masz przywar, którychby w Grekach nie upatrywali, chociaż się oni w ostatnich dwu miesiącach w niezem nie zmienili. Według *La France* i *Constitutionnela* ma panować w Grecyi najzupełniejsza anarchia; rząd tymczasowy żadnej nie ma władzy, i ulegać musi naciskowi ultra rewolucyjnego stronnictwa.

Do szczegółów otwarcia bulwaru księcia Eugeniusza, o których wczoraj między ostatnimi wiadomościami donosiliśmy, to jeszcze dodać wypada, iż książę Napoleon towarzyszył Cesarzowi konno przez cały ciąg uroczystości.

Bieda i nędza doszły do najwyższego stopnia w dystryktach fabrycznych francuskich z powodu ciągłego zamykania fabryk wyrobów bawełnianych. W Rouenie i okolicach 150.000 robotników fabrycznych jest bez zatrudnienia; zbierają wprawdzie dla nich liczne składki, wszakże te zawsze będą nie dostarczające. Ekonomisci zwracają na to uwagę, iż jak Anglia w Indjach wschodnich, tak Francya w Algieryi i Senegalu starać się powinna o zaprowadzenie kultury bawełny na wielkie rozmiary, ażeby się uwolnić od haraczu Ameryce dotąd płaconego. Wszakże nie jeden to rok upłynie, zanim kultura bawełny w nowych centrach produkcji wznieść się będzie mogła, a tu brak jej fabrykom europejskim coraz żywiej czuć się daje i tysiące robotników pozbawia wszelkiego sposobu do utrzymania życia.

Książę Latour d' Auvergne, który na parowcu „Kacyk“ odpłynął z Marsylii do Civitavecchia, ma rozpocząć negocyacye względem koronacyi Cesarza przez Ojca św. Zastępujący go tymczasowo pierwszy sekretarz poselstwa, p. Lallemant, poczynił już kroki przygotowawcze z nadzieją pomyślnego skutku.

Posel francuski w Atenach zawiadomił rząd swój, iż w Grecyi gotuje się napad na państwo ottomańskie. Pan Drouyn de Lhuys przesłał jego depeşe posłowi francuskiemu w Stambule dla przestrzeżenia rządu tureckiego.

La France donosi, iż w Ameryce północnej odbyć się miał wielki metyng, na którym uchwalono wezwać prezydenta Stanów zjednoczonych, ażeby wydał wojnę Anglii. Gdzie zaś metyng ten, w którym mieście lub w której okolicy odbyć się miał, o tem *la France* nie wspomina, całe zaś doniesienie wcale nie jest do prawdy podobne w obecnych okolicznościach.

Włochy.

Turyń, 6. grudnia. (*Różne wiadomości.*)

Król Wiktor Emanuel udać się ma po ukończeniu krizysu ministeryalnej do Neapolu, gdzie dłuższy czas zamieszkać zamysła.

Stronnictwo Mazziniego nader znów jest czynne; w Neapolu porozlepiano na rogach ulic proklamacye, wzywające do zrucenia teraźniejszego rządu i do zaprowadzenia rzeszypolitej.

Garibaldi miał już znacznie wyzdrowieć i w krótkce opuścić będzie mógł Pizę. Mówią, iż udać się ma na wyspę Caprę i tamże zamieszkać do zupełnego swego wyzdrowienia.

Paryski dziennik *Pays* donosi, iż poseł pruski w Rzymie, baron Canitz, miał dostać pomieszczenia zmysłów w czasie pobytu w Rzymie Królewicza pruskiego. Pierwsze oznaki choroby tej okazać się miały w czasie obiadu, który Królewicz w hotelu ambasady bytnością swą zaszczycił. Początkowe obłąkanie umysłu dojsć miało do największego wybuchu szaleństwa, tak, iż nie masz nadziei ratowania go na zdrowia.

Niemcy.

Mnichów, 6. grudnia. (*Królowa neapolitańska odmawia powrotu do Rzymu. — Król Otto wzbrania się powrócić na tron grecki.*)

Do nowej pruskiej gazety piszą, iż królowa bawarska udała się przed niejakim czasem do Augsburga do klasztoru świętej Afry, w którym królowa neapolitańska obecnie rezyduje, nie zdołała jednak nakłonić jej do powrotu do Rzymu. Nadesłać zaś miano do Monachium kategoryczne oświadczenia względem tego zamknięcia się w klasztorze, które w rodzinie królewskiej przykre wywarły wrażenie. Król bawarski udał się więc raz jeszcze do Augsburga do sklonienia królowej neapolitańskiej do powrotu do Rzymu. Kroki takowe czynione codziennie ze strony najbliższych krewnych były dotąd daremne.

Wczoraj odbyła się narada familii królewskiej na której Król Otto oświadczyć miał, iż nie ma zamiaru powrócenia na tron grecki. Postanowienie to zdaje się podobnem do prawdy, gdyż większa część dworu królewsko-greckiego rozpuszczona już została. Król Ludwik bawarski miał wziąć udział w powyższej radzie familijnej i oświadczyć się miał za utrzymaniem praw Wittelsbachów do tronu greckiego, zarazem zaś zezwolić miał, ażeby jeden z młodszych synów księcia Luitpolda przeszedł na wiarę grecką. Matka jednak księcia tego, księżna Augusta toskańska, ma temu być przeciwna.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 6. grudnia. (*Ułaskawienie.*)

Dzien. pow. donosi: Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia Jego Cesarskiej wysokości Wielkiego księcia namiestnika

Królestwa, najlaskawiej dozwolić raczył, pochodzącemu z gubernii augustowskiej, Feliksowi Iwaszkiewiczowi, który za przestępstwo polityczne, zasłany został w roku 1839 na osiedlenie do Syberji, z pozbawieniem wszelkich praw stań, powrócić do Królestwa Polskiego.

Rosya.

Petersburg, 29. listopada. (*Wiadomości z obwodu Kubańskiego. — Wiadomości z Zailijskiego kraju (w Zachodniej Syberji.)*)

Dzien. pow. pisze: W liczbie wypadków wojennych w Kubańskim obwodzie, we wrześniu i pierwszej połowie października, zasługuje na uwagę bohaterska obrona załogi posterunku Georgiewskiego i napad Szapsugów na linię Adagumską, w zamiarze zniszczenia tam nowo założonych kozackich osad. Dnia 4. września oddział nieprzyjacielski, silny na 3 tysiące ludzi, tajemnie zbliżywszy się do linii Adagumskiej, niespodzianie napadł na posterunek Georgiewski, gdzie znajdowało się tylko 35 kozaków z 6go batalionu wojska Kubańskiego pod dowództwem setnika Gorbatko. Pomimo uporczywego oporu kozaków, górale potrafili wedrzeć się do zewnętrznego oparkania posterunku, przyczem zginęła większa połowa jego obrońców. Natenczas pozostali przy życiu wysadzili w powietrze jaszczyk z ładunkami i zamknawszy się w budynku, który służył za mieszkanie dla załogi, dalej rozpaczliwie się bronili. Rozwścieczeni górale, nie widząc możności przymusie kozaków do poddania się, podpalili budynek, w którego płomieniach zginęli waleczni jego obrońcy. Ta bohaterska obrona, i poniesione przy niej znaczne straty, zmusiły górali do zaniechania dalszych zamiarów.

Dnia 3go października znaczny oddział nieprzyjacielski, liczący od 5 do 7 tysięcy ludzi, z wawozu Mezekszych, nagle napadł na Niszso-Bakańską stację, na tejże Adagumskiej linii. Nieliczne wojska znajdujące się w stacji, i osadnicy zaledwie potrafili przysposobić się do obrony; jednakże pomimo ogromnej przewagi sił, i gwałtownego nacisku nieprzyjaciela, pierwszy napad został odparty. Na nieszczęście przy jednym węgle oparkania, od wystrzałów zapaliło się siano, od którego ogień, w skutku silnego wiatru rozszerzył się wewnątrz stacji, a w samym oparkaniu zapalił się chrust i zrobił się wyłom. Górale bezzwłocznie skorzystali z tego przejścia, wdarli się wewnątrz oparkania i już rzucili się rabować domy. Natenczas działa stojące w bastionach zwrócone zostały wewnątrz stacji i skoncentrowanemi wystrzałami raziły tłumy zajadłych górali; tymczasem zaś z różnych punktów poczęły się zbliżać rezerwy.

Zamieszanie sprawione pomiędzy góralami ukazaniem się świeżych wojsk, zmusiło ich do szukania ocalenia w pospieszonym wycofaniu się ze stacji. Ścigani przez kawaleryę, zaczęli uciekać w rozrypcę, ukrywając się w zarosłych wawozach pasma gór Markotche; przy tem część uciekających została napotkana przez wojska wysłane z obozu Abińskiego pod dowództwem barona Wittihofa i tu poniosła znaczną porażkę; górale porzucili całą zdobycz, zrabowaną w stacji. Odparcie napadu górali w tak znacznych siłach dokonanego, kosztowało wojska rosyjskie: w zabitych 2 ober-officerów, 1) 22 niższych stopni i 2 kobiety; w rannych 2 sztabsofficerów, 2 ober-officerów 2) i 69 niższych stopni. Przepadło 3 kozaków i 3 chłopców. W czasie pożaru spaliło się 38 domów. Strata nieprzyjaciela według świadectwa szpiegów, była ogromna; koło samej stacji pozostało 100 trupów, a wszystkich poległych liczą do 400. Górale ponieśli tak znaczną stratę, że prawdopodobnie nie prędko ośmielą się na nowe nieprzyjazne przeciwko osadom przedsięwzięcia.

Kokańska twierdza Piszpek, znajdująca się za r. Czu, ustóp Karatauskich gór, wzięta i zwalona przez wojska rosyjskie w 1860r., była potem odbudowana i znów zajęta przez załogę Kokańską. Obecnie otrzymano doniesienie telegraficzne z Omska, od generała Duhamela, że zebrany w początku października przy twierdzy Wiernoje oddział pułkownika Kołpakowskiego, powtórnie w bieżącym roku podsunął się ku twierdzy Piszpek i po uporczywej obronie, wzięł twierdzę z 9 działami i 600 ludźmi załogi. Zwycięstwo to kosztowało ze strony rosyjskiej 13 ludzi zabitych i 17 rannych, w tej liczbie 3 oficerów. Trofea już nadeszły do Omska. Wojska oddziału zajęte są rozwalaniem twierdzy. Przez wzięcie Piszpeku, zniszczone zostało najbliższe schronienie band kokańskich, niepokojących posłusznych Rosji Kirgizów.

1) Esaul Stupak i setnik Statków.

2) Pułkownik Markow, major Awinow. porucznik Berg i esaul Bludilin.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 27. listopada. (*Posiedzenia izby. — Procesy prasowe. — Pogłoska. — Transport broni.*)

Zebrało się już nareszcie tylu deputowanych, że posiedzenia mogą odbywać się regularnie; ale gdyby członkowie strony prawej nie byli się lękali, że rząd w razie, gdy wierni swemu postanowieniu w tym roku miejsce swych w izbie nie zajmą, ustąpi naleganiami stronnictwa ultraliberalnego, i zwoła zgromadzenie ogólne, aby przeprowadzić w duchu ludowym reformę ustawy wyborczej, to bardzo długo byłoby trzeba czekać, aż zbierze się potrzebna liczba deputowanych. Na przedwczorajszym posiedzeniu zgromadzenie podzieliło się na sekcye, i wybrało komitet do zbadania budżetu. Dotychczas przedłożono komitetowi tylko budżet ministerstwa

spraw zagranicznych i ministerstwa wojny. Na temże posiedzeniu sprawdzano potem nowe wybory, i przyjęto wszystkie bez debaty, wyjawszy wybór pp. J. Kantakuzino i D. Miklesku, którzy podczas wyborów pełnili urzędy prefektów w okręgach, z których ich wybrano. Choć innych lat wybory takie dla tejsze przyczyny były często uznawane za nieważne, zgromadzenie jednak zatwierdziło je tą razą większością 37 głosów przeciw 34. Spodziewać się należy, że podczas przyszłych wyborów prefekci znajdą dosyć środków, aby licznie znajdowali się na liście deputowanych.

Rozprawiano wiele o trzech procesach prasowych, wytoczonych w ostatnich czasach przed tutejszym sądem kryminalnym, a odnoszących się do spraw zagranicznych. Pierwszy przeciw dziennikowi „Romanul“, wytoczony został na żądanie konsula włoskiego, za podanie korespondencji z Spezzii tej treści, że pułkownik Palavicino zdradziecko napadł Garibaldiów, gdy właśnie Garibaldi zbliżył się wraz z synem, aby z wojskiem królewskim wejść w układy. W tem upatrywał konsul obrazę rządu włoskiego, i zażądał przeprowadzenia postępowania karnego, aby rząd Króla mógł spieszenie otrzymać należyte zadość uczynienie. Podczas rozprawy publicznej jednak prokurator proponował uznać obwinionych za niewinnych, i trybunał przyjął ten wniosek, ponieważ jeżeli kto mógłby zaościć skargę, to chyba pułkownik Palavicino, a nie rząd włoski.

Wnieważniej dla redaktorów załatwiono dwa inne procesy prasowe przeciw dziennikom „Romanul“ i „Reforma“, których przedmiotem było powstanie greckie. „Romanul“ opisując wypadki w Grecji, bronił zasady, że każdy naród ma prawo wypędzać swoich Królów, a żadne obce mocarstwo nie może mieszać się do tego. Prokurator państwa umotywował zazalenie, iż według tej zasady każdy naród miałby prawo buntować się, a tem samem, iż dziennik broni czynów, które ustawy karzą jako zbrodnie. Pomimo wymownej obrony adwokata Dra Petrosku, odpowiedzialny redaktor „Romanula“ pan Jan Albesku został skazany na pięć miesięcy więzienia i utratę 800 lejów z kaucyi.

Trzeci proces wytoczono panu Aricesku, redaktorowi „Reformy“, który w odzie do Grecji wzywał żołnierzy, aby nie byli posłuszni wodzowi, jeżeli jego żądania sprzeciwiają się ich przekonaniu. Na zazalenie prokuratora sąd skazał pana Aricesku na pięć miesięcy aresztu korekcyjnego i karę pieniężną w kwocie 500 lejów

Pogłoska o nadejściu wielkiego transportu broni z Bessarabii wzniewiła obawę w tutejszych kołach dyplomatycznych. Broni tej miało być według jednych 40, według innych 400 wozów, a miała być przeznaczona do wspierania powstania w prowincjach tureckich. Konsulowie zażądali od rządu wyjaśnienia, w skutek czego miano oświadczyć, że to broń stara — nadesłana do Serbii do reparacyi.

Jak stwierdzają wiarogodne doniesienia — pisze korespondent dziennika *Donau Ztg.* — sprowadzono ostatnimi czasy znaczny transport broni z mołdawskiej Bessarabii do Wołoszczyzny. Według obiegającej powszechnie pogłoski ma on pochodzić z Rosji i zostawać w związku ze znalezionej niedawno na rosyjskim parostatku „Robotnik“ i skonfiskowanym w Widdyniu ładunkiem broni. Dotychczasowe śledztwa nie mogły wykryć dostatecznie przeznaczenia tych nowych znacznych transportów broni; tylko wieść utrzymuje, że przeznaczone są dla Serbii lub Bułgarii. C. k. austriacki agent w Bukareszcie i król. angielski reprezentant tamtejszy otrzymali od rządów swoich polecenie, żądać konfiskaty tej broni i oddania jej pod kontrolę konsularną; i można się spodziewać, że książę Kuza uczyni zadość temu żądaniu Austrii i Anglii, do którego przyłącza się zapewne i inne mocarstwa, a które nakazują koniecznie uwagę względę polityczne.

Ameryka.

Nowy Jork, 21. listopada. (*Wypadki wojenne.*)

Biuro Reutersa podaje następujące wiadomości: Wojska unii obsadziły północny brzeg Rappahannocku; na południowym stoją separatysty i zajmują pozycye, które niedawno opuścili unioniści. Separatysty odbywają także poruszenia w okolicach Harpers Ferry. Drogi w Wirginii z przyczyny deszczów są w bardzo złym stanie. Flota unii, która do niedawna stała w zatoce meksykańskiej, powróciła do Mississipi. W Nowym Orleanie obiega pogłoska, że wkrótce odejdzie z tamąd ekspedycya wojskowa. Powyżej Brashear City na rzece Teche w Louisianie odbyła się zwawa potyczka między łodziami kanonierskimi. Obie strony poniosły znaczne straty. Z Thibodeaux odejdzie do Brashear City lądowa ekspedycya unii. Generał Buttler odwiedził angielski parowiec „Rinaldo“ w Nowym Orleanie. Według dzienników południowych, unioniści napadli na St. Mary w Georgii, ale zostali odparci. Ponieważ nie byli w stanie wylądować, zniszczyli miasto łodziami kanonierskimi.

Aresztowani oficerowie sztabowi M' Clellana zostali puszczeni na wolność. M' Clellan przybył do Nowego Jorku. Tamże wyrawiono mu serenadę: miał mowę do zgromadzonej ludności, którą przyjęto z zapalem.

22go listopada. Separatysty trzymają się ciągle w Frederiksburgu. Generał Sumner żądał od majora, aby poddał miasto, i zapowiedział, że w przeciwnym razie po upływie 16 godzin rozpocznie bombardowanie. Rada gminna odpowiedziała, że mieszkańcy zaprzestana wspierać separatystów, ale miasta nie poddadzą. Generał Longstreet stoi pod Frederiksburgiem. Zapowiada się bitwa o posiadanie miasta. Separatysty zakładają baterye wzdłuż południowego brzegu Rappahannocku, aby unionistom bronić przejścia przez

rzekę. Poruszenia generała Stonewall Jackson są ciągle jeszcze nieznane. Zapowiadają bitwę pod Holly-Springs w państwie Mississippi.

Przeszło 100.000 żołnierzy unii stoi na liście chorych. Dzienniki południowe oceniają straty, które ponieśli separatyści w ostatnich dziesięciu miesiącach przez choroby i bitwy, na 75.000 ludzi.

Kronika.

(Proces p. Karola Cieszewskiego.) Wszelkiego czwartku skończyła się ostateczna rozprawa sądowa w procesie redaktora „Czytelni dla młodzieży“ pana Cieszewskiego. Wyrok został odczytany o godzinie 4. po południu. Obciążony skazany został za przekroczenie §§. 34 i 38 ustawy prasowej i za zbrodnię zakłócenia spokoju publicznej, na 6 miesięczne więzienie i utratę prawa do redagowania jakiegokolwiek pisma czasowego, a oprócz tego zakazane zostało na zawsze dalsze wydawanie „Czytelni dla młodzieży“. Przeciw temu wyrokowi zapowiedzieli rekurs do c. k. wyższego sądu krajowego tak c. k. prokurator, który proponował 10letnią karę więzienia, jako też skazany redaktor.

(Stan zarazy bydła z końcem listopada r. b.) Zaraza bydła rogatego w lwowskim okręgu administracyjnym dotknęła w drugiej połowie listopada 8 miejsc nowych, mianowicie: Wołowice w obwodzie sanockim, Skalę w zortkowskim, Koniechy i Janczyn w brzeżańskim, Woronów i Semenówkę w kołomyjskim, Zagórze w lwowskim i Żuraków w stryjskim obwodzie; zaś wygasła w 14 miejscach, mianowicie w Krupsku i Stawsku w obwodzie stryjskim, w Hrebencach i Kalikowie w żółkiewskim, w Kołpciu, Jaworowie, Butli, Majdanie, Waniowicach i Turce w samborskim, w Pomorcach w zortkowskim, w Kozinie w tarnopolskim w Rohatynie w brzeżańskim i w Przenicznikach w stanisławowskim obwodzie.

Teraz więc istnieją jeszcze zaraza w 50 miejscach, z których 16 przypada na obwód czortkowski, po 6 na kołomyjski i tarnopolski, po 5 na brzeżański i stryjski, 7 na samborski, po 1 na sanocki i złoczowski i 3 na lwowski obwód.

Przez cały czas swego istnienia dotknęła zaraza bydła rogatego w 205 miejscach i 1237 obrach z ogólnym stanem bydła w liczbie 104.661 sztuk, — 6734 wołów, z których 1925 wyzdrowiało, 4332 odeszło, a 342 zarażonych i 32 podejrzanych o zarazę ubito.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 9. grudnia. Zawsze dawna stagnacja w handlu zbożowym; Anglia i Francja nie dają żadnego znaku życia, nie odczuwały się dotąd z potrzebą zboża do krajów produkujących, lubo Anglia znacznych dowozów potrzebuje, które jej północna Ameryka tak hojnie niestety dostarcza, że niedostateczne zużycie bieżącego roku żadnego prawie wpływu na ceny nie wywarło. Le-targ targów angielskich udzielił się i udzielić się musiał targom stałego łądu, na których wszelki handel zbożowy prawie zupełnie ustał. Targ szczególnie Wrocławski, który strony nasze ze względu na drogę żelazną najwięcej interesuje, zupełnie prawie obumarł, żadnej znaczniejszej partii zboża sprzedać na nim nie można. Ceny nominalne notują jak następuje a mianowicie:

<i>Pszonica</i> szlaska biała	od 70 do 80	sreb.	szefel	pruski
<i>Pszonice</i> galicyjska	od 60 do 70	„	„	„
<i>Żyto</i>	od 50 do 55	„	„	„
<i>Jęczmień</i>	od 35 do 43	„	„	„
<i>Groch</i>	od 48 do 52	„	„	„
<i>Owies</i>	od 24 do 25	„	„	„

Rzepak trzyma się w cenie przy dość zwawym odhycie. Ziarnowy płacą od 220 do 254 srebrników za 150 $\mathcal{E}$, letni od 190 do 212 srebrników.

Na *konieczną czerwoną* było cokolwiek więcej popytu, wszakże ceny się nie podniosły, i notowane ją po 8 do 14 talarów za cetnar wagi cłowej, według gatunku z tym dodatkiem, iż gatunki pośledniejsze wcale nie są poszukiwane i z trudnością pozbyć je można.

Okowity sprzedano w Wiedniu 500 wiader po 50½ c. za stopień i wiadro z dostawą w miesiącach od stycznia do kwietnia. Jedyne ta sprzedaż o której słyszano, bo z resztą w handlu okowitą zupełna panuje cisza, zwłaszcza, iż Włochy, dokąd dawniej znaczne partje okowity odchodziły, teraz taniej takową z Prus dostają z powodu niskiego już azia na srebrze i niskiego stanu walut zagranicznych.

Mamy przed oczyma sprawozdanie z ostatniej akcyi wełny australskiej w Londynie z d. 2. grudnia, według którego odbył był bardzo *ożywiony* i ceny nawet cokolwiek się podniosły. W ogóle na wełnę popyt znaczny, już z powodu upadku wyrobów bawełnianych, które po części wyrobami wełnianymi zastępowane być muszą. Spodziewać się więc można, iż cena wełny w kraju naszym nie wzwyż się pomimo tak znacznego podwyższenia się kursu banknotów.

Na targ wiedeński w tygodniu od 30. listopada do 6. grudnia przypędzono bydła rogatego sztuk 2860 w wadze od 500 do 690 $\mathcal{E}$ sztuka. Sprzedano dla Wiednia 2207 sztuk po cenie od zł. a. w. 22½ do 30 cetnar a od 125 do 200 zł. a. w. za sztukę.

Ze Lwowa samego nie nowego pod względem handlu produktami donieść nie możemy. Ceny utrzymują się w mierze, tak

jak przed tygodniem, zboże wszelako i okowita nie ma poknpu, jeno na wewnętrzną konsumpcję w małej ilości. Na wywóz za granicę ceny są u nas za nadto jeszcze wygórowane i znacznie niższe, niż się musiały, zwłaszcza ze względu na wysoki kurs banknotów, który już krom innych okoliczności przyczynić się musi ku znizeniu ceny ziemiopłodów naszych.

W miesiącu wrześniu bieżącego roku było w ruchu w wschodnio galicyjskim okręgu finansowym 127 gorzelń z zacierem 220.869 wiader, w tymże samym miesiącu roku 1861, było w ruchu 72 gorzelń z zacierem 101.090 wiader, w roku więc bieżącym przybyło 55 gorzelń z zacierem 119.779 wiader.

W miesiącu październiku było w ruchu w roku bieżącym 334 gorzelń z zacierem 597.768 wiader; w roku zaś przeszłym w tymże samym miesiącu 356 gorzelń z zacierem 759.362 wiader, w roku więc bieżącym ubyło 22 gorzelń a zacieru ubyło 161.594 wiader.

Browarów piwnych w miesiącu wrześniu bieżącego roku było w ruchu 172, które wyrobiły piwa 32.179 wiader; w tymże samym miesiącu przeszłego roku było w ruchu 154 browarów z wyrobem 24.526 wiader. Przybyło więc w tym roku 18 browarów z wyrobem 7653 wiader.

W miesiącu październiku było w ruchu w roku bieżącym 179 browarów z wyrobem 40.886 wiader piwa; w tym samym miesiącu roku przeszłego było w ruchu 174 browarów, z wyrobem 40.252 wiader, w roku więc bieżącym przybyło 5 browarów a wyrobem 634 wiader.

Cukrownia w Tłumaczu nie była wcale w ruchu w miesiącu wrześniu i październiku tak przeszłego jak i bieżącego roku.

W wazelnjach soli w wschodniej Galicyi i na Bukowinie wyrobiono soli w miesiącu październiku bieżącego roku 66.396 cetnarów 66 $\mathcal{E}$, w tymże samym miesiącu przeszłego roku 66.349 cetnarów 40 $\mathcal{E}$. W roku więc bieżącym więcej o 47 cetn. 25 $\mathcal{E}$.

Sprzedano zaś soli w miesiącu październiku bieżącego roku 68.682 cetn. 40 $\mathcal{E}$, w tymże zaś miesiącu w roku przeszłym 69.239 cetn. 60 $\mathcal{E}$. W roku więc bieżącym mniej o 557 cetn. 20 $\mathcal{E}$.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 11. grudnia. Już drugi dzień nieotrzymujemy w swoim czasie poczty wiedeńskiej, i wczorajszy pociąg nocny przywiózł nam dopiero te dzienniki, które powinny były nadejść pozawczoraj w nocy. Tego samego zawodu co do poczty wiedeńskiej doznał także Kraków, a z wczorajszego *Czasu* dowiadujemy się, że przyczyną tej zwłoki mają być wielkie zasypy śniegowe na kolei północnej Cesarza Ferdynanda. Zład też i ostatnie doniesienia nasze muszą się ograniczyć na kilku tylko telegramach, jakie przyniosły poranne dzienniki wiedeńskie z 9. b. m.

Przedwczoraj, jak już donosiliśmy, miały rozpocząć się w izbie panów obrady nad *ustawą bankową*, i rozpoczęły się też istotnie, gdyż *Czas* wczorajszy zawiera już depezę telegraficzną z **Wiednia** z 9. b. m. z doniesieniem, że izba panów uchwaliła na posiedzeniu odbytem tego dnia *umowę państwa z bankiem* i pierwsze 13 paragrafów statutu bankowego podług wniosków komisji. Zresztą nie znajdujemy w dziennikach nic ważniejszego ze spraw krajowych.

W gabinecie *pruskim* zaszły znów zmiany osób, o których donosi *Staats-Anzeiger* z 9. b. m. Hr. Hemplitz, dotychczas minister rolnictwa, mianowany został ministrem handlu, a ministerium rolnictwa objął po nim naczelny prezydent Selchow; minister spraw wewnętrznych Jagow uwolniony został od tych obowiązków i mianowany naczelnym prezydentem prowincyi brandenburskiej, a departament spraw wewnętrznych otrzymał hrabia Eulenburg, znany z podróży swojej do Chin i Japonii.

Wiadomością tak z **Królestwa Polskiego** jak i z **Rosyi** ograniczają się na samych tylko pogłoskach o zaburzeniach między włościanami i wojskiem, które jednakże nie stwierdzone żadnymi faktami, nie mogą dotąd wcale zastęgiwać na wiarę. Cesarz rosyjski bawi ciągle jeszcze w Moskwie, dokąd odjechali już także prawie wszyscy ministrowie. Wspomnieć jeszcze wypada, że w niektórych guberniach wielko-rosyjskich, między innymi także w petersburskiej mają wkrótce nastąpić zgromadzenia szlacheckie, i mniemają powszechnie, że szlachta podobnie jak w zeszłym roku wystąpi znów z adresami względem zmiany systemu rządowego i zwolania Dumi ziemskiej czyli sejmu.

O ostatecznem utworzeniu i ukonstytuowaniu się nowego gabinetu *piemonckiego* podają najnowsze telegramy turyńskie z 7go i 8go b. m. następujące szczegóły: Dnia 7go o godzinie 8. poruczył Król złożenie nowego ministerium *Fariniemu*, który też jeszcze tego samego dnia wieczorem ułożył całą listę. Sam Farini obejmuje prezydenturę gabinetu, Pasolini sprawy zewnętrzne, Peruzzi sprawy wewnętrzne, Minghetti finanse, Menabrea roboty publiczne, Rovere departament wojny, Pisaneli sprawiedliwości, Amari wyznań a Ricci marynarki. Mauna nie przyjął jeszcze departamentu rolnictwa, a Spavento objął posadę sekretarza w ministerium spraw wewnętrznych. Dalsze jednak doniesienia telegraficzne z 8go b. m. po południu nie zupełnie jeszcze potwierdzają tę listę. Podług *Italii* ma objąć ministerstwo sprawiedliwości Cassini, a handlu Audinot; Pasolini waha się przyjąć tekę spraw zagranicznych, a Amari i Mauna nie przybyli jeszcze do Turynu; tylko Rovere przyjął już ministerium wojny, a Ricci marynarki. Spodziewano się tedy, że

dopiero nazajutrz ogłosi rząd stanowczą listę, i że we środę zwolane będą obie izby dla oznajmienia im nowego składu gabinetu.

Francuski dziennik *Opinion nationale* otrzymał drugie ostrzeżenie za artykuł, który pomimo półurzędowego upomnienia przypomina fałszywie wszystkie akta rządowe wpływowi partii klerykalnej i ponieważ ten dziennik nie przestaje przedstawiać w złem świetle liberalnych zamiarów rządu. Wiadomość tę podaje telegram z Paryża z 8. b. m., który zresztą nie przynosi żadnych bliższych szczegółów o uroczystości otwarcia bulwaru księcia Eugenia. Tyle tylko wiadomo, że uroczystość ta miała być bardzo świetna, ale że nie odbyła się bez widocznej obawy, gdyż dla bezpieczeństwa wystąpiła przytem prawie cała siła zbrojna Paryża.

Włokący się od kilku lat spór graniczny między Francją i Szwajcaryą o dolinę Dappes został wreszcie załatwiony. Podług telegramu z Berny z 8. b. m. podpisali dnia tego prezydent federacji szwajcarskiej i poseł francuski traktat względem uregulowania tej granicy na podstawie wzajemnego odstąpienia terytoriów i zobowiązania, że żadna strona nie będzie wznosić na odstąpionem terytorium żadnych fortyfikacji wojskowych. Szwajcaryja zastrzegła sobie, zawiadomić o tem mocarstwa, które miały udział w traktacie wiedeńskim. Prócz tego mamy jeszcze telegram z Genewy z 8. b. m., który donosi, że ludność tamtejsza odrzuciła nową ustawę konstytucyjną większością 500 głosów.

Pokazało się teraz, że broń przyrzeczona na Wołoszczyźnie, jest własnością księcia Serbskiego, i z tego też powodu, jak donosi telegram z Bukaresztu z 7. b. m. odmówił książę Kuza jej konfiskaty i dozwolił na wolny jej przewóz. Słychać jednak, że Porta zamierza zanieść protest do głównych mocarstw europejskich przeciw nadzwyczajnym składom broni w rozmaitych miejscach Księstw Naddunajskich.

Najświeższa poczta.

Berlin, 9. grudnia. Dzisiejsza *Stern-Ztg.* podaje następujące królewskie pismo odręczne: Zbliża się w marcu pięćdziesięcioletnia rocznica, jak lud pruski na wezwanie mojego ojca stanął pod bronią do walki w wojnie o niepodległość. Uważam za stosowne, aby pamiątka początku wielkich dzieł armii, która te czasy uczyniła najświetniejszą w historii pruskiej, obchodzona była w rocznicę urzędzenia pospolitego ruszenia.

W lutym zaś będzie stoletnia rocznica ukończenia wojny siedmioletniej wiekopomnym pokojem Hubertsburskim, wydarzenie, które w owych czasach ustaliło potęgę Prus, i za które podobnie dzisiaj jeszcze obowiązani jesteśmy składać Boskiej Opatrzności publiczne dzięki. Wzywam ministeryum stanu przedłożyć mi propozycje względem mających urządzić się uroczystości.

(Podpisano: Wilhelm.)

Londyn, 7. grudnia. „Colombo“ z częścią poczty chińskiej, indyjskiej i austriackiej, rozbił się przy wyspie Maniboc. Podróżni i załoga zostali uratowani.

Turyń, 9. grudnia. Gazeta urzędowa nie donosi jeszcze o utworzeniu nowego gabinetu. Farini, Peruzzi, Menabrea i Minghetti wykonali przysięgę. Zapowiadają przybycie della Rovere, Mauna, Amarego i Riccio do Turynu. Pasolini i Cassinis nie przyjęli. Farini obejmie ministeryum spraw zagranicznych, Neapolitańczyk Pisanelli ministeryum sprawiedliwości. Izby zwolano na środę.

Bruxela, 8. grudnia. Po południu. Znakomitość polityczna, były prezydent izby deputowanych Verhaegen, umarł na zapalenie gardła. Miasto jest pogrążone w smutku.

Nowy Jork, 27. listopada. Ekspedycya związkowa celem otwarcia Mississipi, składa się z 40.000 ludzi i 40 łodzi kanonierskich. Separatyści wzmocnili port Hudson. Dla Mississipi zarządził Lincoln wykonanie ustawy o konfiskacie. Francuzi z początkiem grudnia posuną się ku Orizabie. Pomimo przedstawień ciała dyplomatycznego, Juarez potwierdził wygnanie cudzoziemców. Dzienniki Nowejorskie żądają, aby prezydent Linkoln ofiarował się pośredniczyć między Francją a Meksykiem. Dzienniki nieprzyjaźne rozbiegają korespondencję o pośrednictwie między północą a południem; Francya i Anglia mają powody egoistyczne. Polityka Rosyi jest dobrze widziana.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. grudnia.

Hotel George: PP. Hr. Gołuchowski Stan., z Sinkowa. — Wiśniewski Hen., z Dobrzana. — Jędrzejewicz Stan., z Felsztyna.

Hotel europejski: Wysocki Flor., z Ilrehorowa. — Drohojewski Wład., z Namroza.

Pod Tygrysa: Krasucki Alex., z Wicyna.

Zajazd Leszczyńskiego: Zawadzki Jan, z Firlejówki. — Daczyński Jul., z Żukowa.

Pod: koleją żelazną: Thullie Stan., z Skomoroch.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. grudnia.

PP. Roth Jędrzej, do Malinówki. — Hr. Komorowski Wład., do Bilinki. — Donitache Michał, do Moldawy. — Hr. Ożarowski Konst., do Lackiego. — Morawski Konat., do Pohorzec. — Zagórski Miecz., do Podbuża. — Pawlikowski Miecz., do Medyki. — Trzeński Okt., do Żyrawy.

Teatr.

Dziś na scenie niemieckiej: „Die Nürnberger Puppe“, opera komiczna w 1 akcie; poprzedzi: „Der Pariser Taugenichts“, komedia w 4 aktach z francuskicko.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. i 9. grudnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.17	— 9.8	85.9	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	329.54	— 7.9	81.8	„	„
10. god. wiecz.	327.34	— 8.5	79.9	połud.-wsch.	„ pogoda
7. god. zrana	326.28	— 11.2	88.2	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.47	— 9.6	87.4	„	„
10. god. wiecz.	326.82	— 12.6	87.8	„	„

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu październiku 1862.

Średni stan barometru był 328^{''}374 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 331^{''}88 dnia 30. wieczorem.

Najniższy 324^{''}95 dnia 22. wieczorem.

Średnia temperatura była + 0.049 R., o 0.079 niższa niż 34-letnie przecięcie.

Najwyższa + 6°.2 dnia 4. w południe.

Najniższa — 6°.5 dnia 19. zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 81.08 pr. C.

Największa 95.1 dnia 24go wieczorem.

Najmniejsza 48.1 dnia 3. w południe.

Całkiem pogodny był tylko 1 dzień, mało pochmurnych było 2, bardzo pochmurnych 12, całkiem posepnych 15. Mgły nie było wcale.

Śnieg i deszcz padał w 7 dniach, a sam deszcz tylko 1 dnia; wysokość śniegu wynosiła 36^{''}, a całego atmosferycznego osadu, zamienionego w wodę 3^{''}44, mniejsza o 15^{''}46 niż 34-letnie przecięcie, a warstwa śniegu znikła prawie całkiem do końca miesiąca.

Wiatr dzielił się następnie: Pn. 1; Pn.-Z. 1; Z. 1; Pd.-Z. 1; Pd. 22; Pd.-W. 54; W. 9; Pn.-W. 1; siła jego była w ogóle mierna.

Z codziennych spostrzeżeń przeciętnych na rozmaitych instrumentach astronomicznych przedstawia się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru spadł z 330^{''}590 dnia 3go na 326^{''}613 dnia 11go; podniósł się na 329^{''}509 dnia 17go; spadł na 325^{''}250 dnia 22go; a do 31go wzniósł się na 331^{''}653. Codzienna średnia temperatura spadła zmianami z + 5.000 dnia 1go aż do dnia 14go niżej 0°, doszła do — 4.010 dnia 16go; podniosła się tylko od 24go do 28 nad 0°, a mianowicie dnia 26go na + 1.027, a do 30go spadła na — 3.027. Średni nacisk pary chwiał się między 2^{''}62 dnia 12go i 1^{''}18 dnia 19go; gdy tymczasem średnia wilgoć powietrza zmniejszyła się z 76.27 pr. C. dnia 1go, na 58.17 dnia 4go; osiągnęła do 24go 91.33, a do 29go spadła na 83.67. Wiatr był prawie stale Pd.W. Największa wysokość śniegu w przeciągu 24 godzin była 20^{''} dnia 19go, a największa ilość atmosferycznego osadu, a mianowicie stopionego śniegu i wody w 24 godzinach 2^{''}08 dnia 24. Średni stan Ozoneometru chwiał się między 6.17 dnia 18go i 9.83 dnia 29go. Średnia elektryczność powietrza była przez cały miesiąc słaba i mało co się zmieniła, i ten sam stosunek zachodził także co do elektryczności ziemi.

D. K.

Kurs lwowski.

	Dnia 10 grudnia.	gotówka		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	62	5	69
Dukat cesarski	„	5	63	5	71
Półimperyal zł. rosyjski	„	9	65	9	80
Rubel srebrny rosyjski	„	1	87	1	89
Talar pruski	„	1	77	1	79
Polski kurant i pięcioletówka	„	—	—	—	—
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	„	78	50	79	20
„ „ m. k. za 100 zł.	„	82	50	83	35
Galic. obli. g. indemnizacyjne	bez kuponów	70	75	71	38
5% Pożyczka narodowa	„	81	60	82	35
Akcyje gal. kol. żelaz Karola Ludwika	„	222	—	223	—

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wekeli

Dnia 10 grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.20. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.90. po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —. Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 805; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 221.50; niż-za-aust. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 119 —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 570. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —. półkorony —. Srebro 118.—.